

Brno

Prezentace 3. května 2018

Struktura(obsah) prezentace

1.Úvod

2. Historie moravských **zemských desk**

3.Příspěvek k historii Moravy a Slezska – „**Zlatá kniha**“ moravských šlechtických rodů Žerotínů a Pražmů z Bílkova

4. Brno - **lesnické informační centrum** v regionu Moravy a Slezska v období 1850 - 1921

Úvod prezentace

Vybraná tématická hesla/ informace z lesnických
slovníků

KONŠEL J. Naučný slovník lesnický, I, a II. díl

- **KONŠEL J. Naučný slovník lesnický, I, a II. díl**, 1934,1940, Brno, - 2.108 str.
- Heslo.
- - časopisy lesnické – I./ str. 187 - 188
- - **desky zemské** – I/ str. 262
- **Informace ! = obchodní opatrnost –I.**
- **katastr** – I./ str. 675 – 683
- **literatura** lesnická - I./ str. 819 – 823
- **mapa** – II./ str.864 – 866
- Morava – II./ str. 941 - 943
- **Systemizace ?** používaný název pro hospodářskou úpravu lesů II/. str. 1702
- **taxace** lesní, taxační lesní kancelář, taxátor –II./ str. 1754 -55
- **úprava lesního hospodářství** –II./ str. 1856
- **urbář**- II./str. 1858-1859
- **vrub = záznam = na účet/mít.-II./ str. str.1949**
- výzkumnictví – II./ str. 1998 - 1999
- **zřízení** lesního hospodářství – II./ str.2.065 – 2.066

KOLEKTIV. 1994. Lesnický naučný slovník, I. a II. díl, Praha

- dějiny lesního hospodářství I-/ str. 110
- **desky zemské** I./ str. 119
- **evidence** I./ str. 189 -191
- **informace, informatika : I./ str.316-318**
- **katastr-I./** str. 363-364
- **mapy lesnické –I./str.520**
- **spolky lesnické – II./ str. 338**
- **taxace :II./str. 430**
- **účetnictví II./ str. 495**
- **úprava lesa hospodářská –I./ str. 508**
- **zařízení lesů – II./str. 615**

Historie zemských desk

Morava, Opavsko, Krnovsko a Těšínsko

Zemské desky

- **Zemské desky / desky zemské - zemských desk)** jsou předchůdcem pozemkových knih (rejstřík a **doklad o vlastnictví půdy** a jiných nemovitostí).
- Zemské desky byly vedeny výhradně pro **šlechtická vlastnictví** (allod).
Zápisem majetku do zemských desk se majetek rodu stával dědičným. Pokud byl ve městech, byl osvobozen od daní.
- V deskách zemských byla také zapisována veškerá ustanovení zemských sněmů – tehdejší zákony a další obecně závazné dokumenty
- Desky byly vedeny v řadách:
 - **desky pŕhonné** (*libri citationum*), které evidovaly pŕhony = popohnání pŕed soud.
 - **desky trhové** (*libri contractuum*), změny v drŕbĕ nemovitostí (prodeje)
 - **desky zápisné** (*libri obligationum*), do nichŕ se zaznamenávaly dluhy.
 - **desky památné** (*libri memoriarum, quaterni memoriarum*), -záznamy rozsudkŕ zemského soudu a usnesení zemského snĕmu..
- Zemské desky, latinsky *tabulae terrae*, lze z dnešního pohledu považovat nejen za **předchůdce pozemkových knih**, ale i za **sbírky zákonŕ**. Od samého počátku se těšily nesmírné vážnosti. Zápisy byly nezpochybnitelné a slouŕily jako nevyvratitelný důkaz pŕed zemským soudem. Kromĕ svobodných pozemkových statkŕ se do nich vkládaly závĕti, poruĕenství, věna, významná snĕmovní usnesení, rozsudky zemského soudu i panovnická privilegia.
- **Samostatně** měly vedeny své vlastní zemské desky i **Morava, Opavsko, Krnovsko a Tĕšínsko** - protože měly i svůj vlastní zemský snĕm.
- Ve Slezsku byly zemské desky zaloŕeny někdy ve 14. století, v kníŕectví opavském a krnovském na počátku 15. století.

Co se týče zemských desk bylo stanoveno patentem ze dne 22.dubna 1794 následující: *citace*

- ***Do hlavní knihy zemských desek vkládají se stavovské nemovité statky, jsou-li v katastru skutečně jako dominikální zaneseny a byla-li na ně co takové daň uložena. Vklad stal se pouhým pojmenováním stavovské nemovitosti a každá v katastru samostatně uvedená nemovitost dominikální obdržela v zemských deskách svou vložku, v níž zahrnuto jest všechno, což pod touže vložkou jest v katastru zaneseno. Shodovaly se tedy úplně vložkou zemských desk s katastrem tereziánsko-josefínským.***

Vložka jednou zapsaná zůstala v deskách zemských stále nezměněnou; mělo-li se od statku takového něco odepsat, rozhodovaly zemské stavy po dohodnutí se zemským soudem, který vede desky. Neváznou-li na vkladu žádné dluhy, mohou stavové rozhodnout; avšak když tím vznikne změna ve vložce aneb v pojmenování, sluší změnu tu zemskému soudu oznámit, aby změna ta i v deskách zemských provedena byla. Váznou-li na vložce dluhy, může se odepsání provést jen po slyšení a svolení věřitelů.

Moravské zemské desky

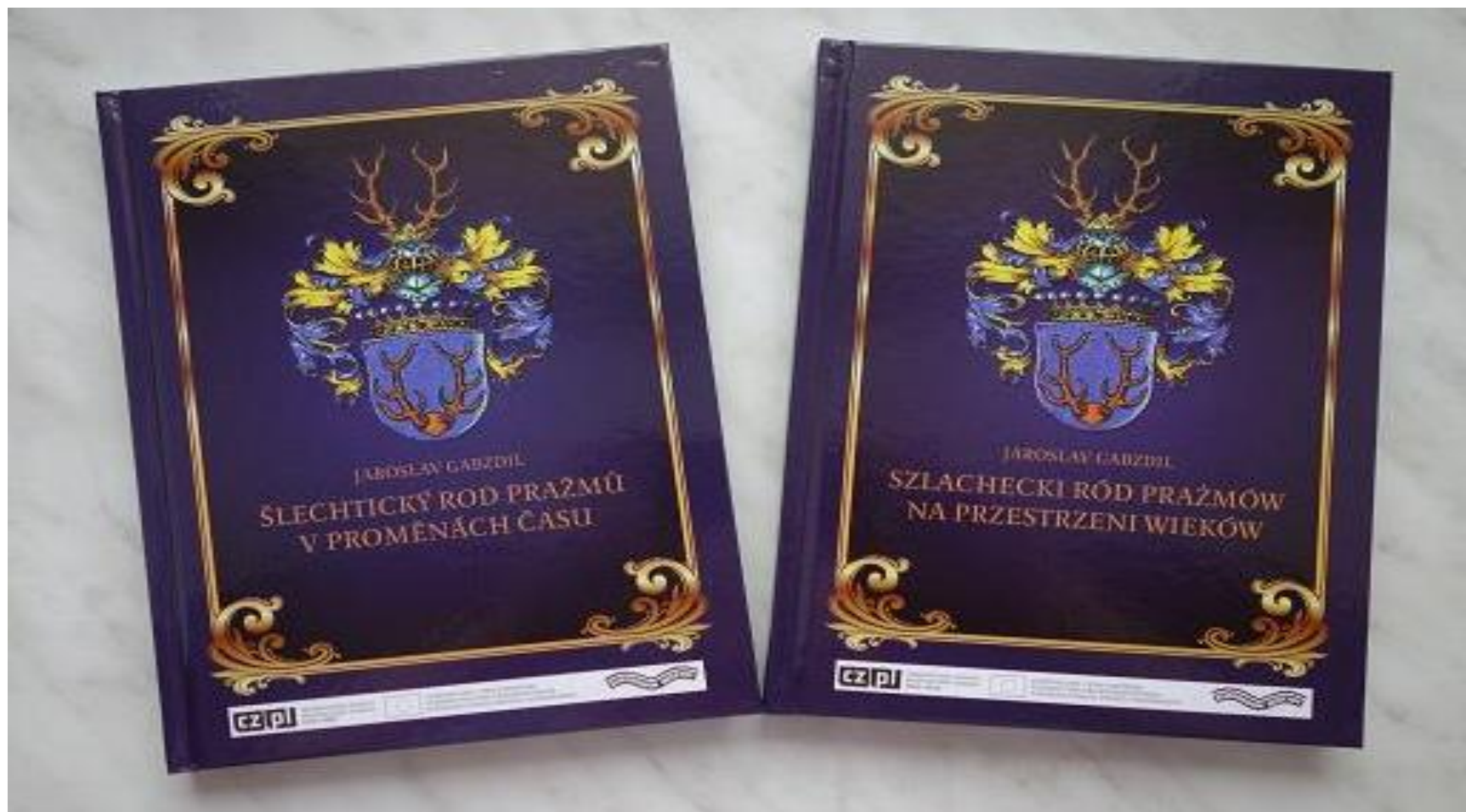
- **veřejné úřední knihy**, obsahující usnesení zemských sněmů a soudů, zabezpečujících veřejná a soukromá práva feudální politické reprezentace Moravy. Byly základem svobod, práv a majetkové držby svobodných obyvatel Markrabství moravského.
- Většina moravských měst a vesnic nachází v zápisech zemských desk nejstarší písemnou zprávu o své existenci
- Moravské zemské desky jsou poprvé doloženy někdy na počátku 14. století
- **V roce 1642 se trvale usídlily v Brně.** Ačkoli jejich význam od 18. století upadal, **formálně zanikly až v roce 1948.**
- Archivní fond zemských desk moravských je **základním pramenem pro dějiny Moravy** a starší poznání historie starší regionální historie jejích jednotlivých regionů.

3.Příspěvek k historii Moravy a Slezska – „Zlatá kniha“ moravských šlechtických rodů Žerotínů a Pražmů z Bílkova

Vztahy mezi Pražmy a Liebichy
Zlaté knihy rodu Žerotínů a rodu Pražmů

Šlechtický rod Pražmů z Bílkova v proměnách času

Stručná historie šlechtického rodu Pražmů z Bílkova

Rod Pražma

Pražmové z Bílkova jsou starým moravským vladyckým rodem pocházejícím asi z 13.století. Předek rodu, Ranožir měl syna Smila, který zachránil českého krále Přemysla Otakara II. před jelenem a na oplátku obdržel erb. V roce 1655 rod získal hraběcí titul. Sídlem rodiny byl do roku 1779 Frýdecký zámek. Roku 1777 Jan Nepomuk Ferdinand Pražma založil obec Pražmo a poutní baziliku ve Frýdku s kryptou rodu. Jan Nepomuk Pražma, syn Jana Nepomuka Ferdinanda Pražmy z Frýdku, převzal vládu nad niemodlinsko-tuřovickým panstvím závětí po své matce Marii Anně von Žerotín. Následníkem Friedricha byl hrabě Friedrich Wilhelm, a potom jeho syn Hans Praschma. Posledním majitelem niemodlinského panství do roku 1945 byl Friedrich III Leopold Praschma.

Porostní mapa lesního komplexu Obora /Pražmo

Šlechtický rod Pražmů z Bílkova ve Slezsku

Ród Praschma

Pražmowie z Bílkova to starý ród szlachecki wywodzący się z Moraw, zapoczątkowany w XIII wieku przez Ranožira, którego syn Smil uratował českého krále Przemysla Ottokara II przed jeleniem i w zamian otrzymał herb. W 1655 roku ród získal tytuł hrabiowski. Siedzibą rodu do 1699 roku był zamek we Frydku. W 1777 roku Johann Nepomucen Ferdinand založil wieś Pražmo oraz ufundował budowę kościoła we Frydku, w którym znajduje się obecnie krypta rodu Praschma. Johann Nepomucen Karl Praschma - syn Jana Nepomucena Ferdynanda Praschmy z Frydka - objął dobra niemodlińsko-tulowickie w roku 1779 na mocy testamentu po przodkach swojej matki Marii Anny von Žerotin. Ostatním właścicielem dóbr niemodlińskich do 1945r. byl Fryderyk III Leopold Praschma.

Johann Nepomucen Fedrynand Praschma
(1726-1804)

Johann Nepomucen Karl Praschma
(1756-1822)

Rod Pražma

Pražmové z Bílkova jsou starým moravským vládeckým rodem pocházejícím asi z 13. století. Předek rodu, Ranožir měl syna Smila, který zachránil českého krále Přemysla Otakara II. před jelenem a na oplátku obdržel erb. V roce 1655 rod získal hraběcí titul. Sídlem rodiny byl do roku 1779 Frýdecký zámek. Roku 1777 Jan Nepomuk Ferdinand Pražma založil obec Pražmo a poutní baziliku ve Frýdku s kryptou rodu. Jan Nepomuk Pražma, syn Jana Nepomuka Ferdinanda Pražmy z Frýdku, převzal vládu nad niemodlińsko-tulowickým panstvím závětí po své matce Marii Anně von Žerotin. Následníkem Friedricha byl hrabě Friedrich Wilhelm, a potom jeho syn Hans Praschma. Posledním majitelem niemodlińského panství do roku 1945 byl Friedrich III Leopold Praschma.

Friedrich Wilhelm Praschma
(1833-1909)

Hans Praschma
(1867-1935)

Vztahy mezi Pražmy a Liebichy

- Justiční komisař Kryštof Florián Liebich, otec Kryštofa Liebicha, prvního docenta lesnictví na pražské technice, požíval mimořádné důvěry hraběte Jana Nepomuka Karla Pražmy z Bílkova.
- Byl zmocněncem hraběte při kontrole a řízení panství a byl vybaven rozsáhlými pravomocemi, hlavně co se týče kontroly úředníků a zaměstnanců
- Hraběte přežil jen o pár dnů, oba zemřeli v roce 1822
- *Zdroj“ Hans Pražma/Falkenberská kronika, str.146*

Zlaté knihy Žerotínů a Pražmů

- Z iniciativy Žerotínů vznikla v roce 1734 „Zlatá kniha“ falkenbersko-tulovických statků obsahující mapy a soupisy veškerých pozemků, popis statků, seznamy poddaných, podrobné soupisy a popisy lesů, rybníků a mlýnů.

V ROCE 1779 KAREL NEPOMUK,
HRABĚ Z PRAŽMA, ZDĚDIL ZLATOU KNIHU
A NIEMODLINSKO-TUŁOWICKÉ USEDLOSTI.

PRÁVĚ ZA ČASŮ HRABĚTE KARLA BYL
NIEMODLINSKÝ ZÁMEK PŘESTAVĚN
A VEDLE ZVĚŘINCE VZNIKL ZÁMECKÝ PARK
S ROSTLINAMI Z JIŽNÍ AMERIKY
NEBO JAPONSKA.

TO JE PARÁDA!

TO JE TA NEJSTARŠÍ
BOTANICKÁ ZAHRADA V POLSKU,
KTEROU NÁM TETA SLIBOVALA.

ŠIKOVNÝ
CHLAPÍK.

MOUDRÉ HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM PŘINESLO
BLAHOBYT PODDANÝM A NAPLNIL O HRABĚCÍ
POKLADNU ZLATEM.

Brno - lesnické informační centrum v regionu Moravy a Slezska v období 1850 - 1921

Časopis Moravsko-slezského lesnického spolku, „
Verhandlungen der Forst-Sektion für Mähren und
Schlesien, vycházející v období 1850 – 1921 se stal
informačním médiem pro lesní hospodářství. V letech
1850 – 1884 byl jeho redaktorem lesní inspektor
Heinrich Caesar Weber, těšínský rodák a **synovec
Kryštofa Liebicha.**